

ADI:..... SOYADI:..... SINIFI:NO:	ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ 2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8. SINIFLAR 2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEK SINAVI	ALDIĞI PUAN CEVAP ANAHTARI
---	--	--

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

İTA.8.4.6. Ekonomi alanında meydana gelen gelişmeleri kavrar.

1. Türkiye İktisat Kongresi'nde alınan kararlara uygun olarak cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren sanayileşmeye ağırlık verildi.

Bu amaçla gerçekleştirilen etkinliklerin altına ilgili faaliyetin adını yazınız.

Fabrika kurmak isteyen Türk özel teşebbüslere sermaye temin etmek için 1925'te kurulan bankadır.

... **Sanayi ve Maadin Bankası**..... (5 puan)

Özel sektördeki girişimcilere kredi ve vergi kolaylığı gibi çeşitli avantajlar sağlayarak ekonomik kalkınmayı hızlandırmak amacıyla çıkartılan kanundur.

... **Teşvik-i Sanayi Kanunu**..... (5 puan)

1933 yılından itibaren planlı ekonomiye geçilerek ülkenin çeşitli yerlerinde demir-çelik, kumaş, çimento, şeker, kağıt, cam ve deri fabrikalarının kurulmasına katkı sağlayan ekonomik plandır.

... **Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı**..... (5 puan)

İTA.8.4.8. Cumhuriyet'in sağladığı kazanımları ve Atatürk'ün Türk milleti için gösterdiği hedefleri analiz eder.

2. Aşağıda 10. Yıl Nutku'ndan bir bölüm yer almaktadır.

“...Yurttaşlarım!

...Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyeti'dir. Bundaki başarıyı, Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak kararlı bir şekilde yürütmesine borçluyuz. Fakat yaptıklarımızı asla yeterli göremeyiz çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak zorunluluğunda ve kararındayız. Yurdumuzu dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri seviyesine çıkaracağız.”

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

- a) Mustafa Kemal'e göre yapılan işlerin en önemlisi nedir? Bu başarı nasıl bir çalışmanın ürünüdür? (10 puan)

Mustafa Kemal'e göre yapılan işlerin en önemlisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıdır. (5 puan)

Türkiye Cumhuriyeti, Türk milletinin ve Türk ordusunun işbirliği sonucunda kurulmuştur. (5 puan)

- b) Mustafa Kemal, ülkemiz için hangi hedefi belirlemiştir? (5 puan)

Mustafa Kemal, Türkiye Cumhuriyeti'ni çağdaş uygarlık (dünyanın en medeni ülkeleri) seviyesine çıkartmayı hedeflemektedir.

İTA.8.5.1. Atatürk Dönemi'ndeki demokratikleşme yolunda atılan adımları açıkla.

3. “Çok partili rejim, gençliğimden beri âşık ve taraftar olduğum bir sistemdir. Bunu cumhuriyetin esaslarından sayıyorum.”

Atatürk'ün sağlığında yaşanan hangi gelişmeler, onun bu sözlerini desteklemektedir? (15 puan)

Cumhuriyet Halk Fırkası (5 puan), Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (5 puan) ve Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın (5 puan) kurulması çok partili rejimi destekleyen eylemlerdir.

Fırka yerine "parti" yazan öğrencilerin yanıtları da doğru kabul edilecektir.

İTA.8.5.2. Mustafa Kemal'e suikast girişimini analiz eder.

4. Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk'ün, kendisine yönelik suikast girişiminden sonra yaptığı konuşmanın bir bölümü yer almaktadır.

“Ben ölürsem bile soylu ulusumun beraber yürümekte olduğumuz yoldan ayrılmayacağına inancım vardır. Bu nedenle gönül rahatlığı içindeyim. Düşmanlarımız istedikleri kadar düşündükleri iğrenç çarelere başvursunlar. Onların son güçleriyle yapacakları davranışlar bizim inkılap ateşimizi söndüremez.”

Atatürk'e göre suikast girişimi aslında hangi amaca yöneliktir? Kısaca yazınız. (15 puan)

Suikast girişimi Atatürk'ün kişiliğinden çok, Türkiye Cumhuriyeti'ne ve inkılaplara karşıdır.

Yanıtını bu yönde yazan öğrenciler tam puan alacaktır.

İTA.8.6.2. Atatürk Dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmeleri analiz eder.

5. Lozan Antlaşması'nın 45. maddesinde; Türkiye'deki gayrimüslimlerle Yunanistan'daki Müslüman halkın insan hakları açısından benzer muamele görmeleri hususunda iki devlete karşılıklı sorumluluk yüklenmiştir. Yine antlaşmanın diğer bir maddesinde, azınlıklara yabancı ülkelerdeki Müslümanlara tanınan haklar kadar haklar tanınacağı vurgulanmıştır.

Buna göre Lozan Antlaşması'nda Türk dış politikasının dayandığı hangi temel ilke gözetilmiştir? Kısaca açıklayınız. (15 puan)

Türk dış politikasının dayandığı temel ilke, mütekabiliyet ilkesidir. (5 puan)

Mütekabiliyet, bir devletin diğer devlet vatandaşlarına, mahkeme kararlarına veya herhangi bir davranış biçimine karşılık diğer devletin de aynı biçimde davranmasıdır. Dolayısıyla Lozan Antlaşması'nda Türkiye ile Yunanistan'ı ilgilendiren bu kararlar mütekabiliyet ilkesine uygundur. (10 puan)

Yanıtını bu yönde yazan öğrenciler tam puan alacaktır.

İTA.8.6.3. Atatürk'ün Hatay'ı ülkemize katmak konusunda yaptıklarına ve bu uğurda gösterdiği özveriye kanıtlar gösterir.

6. Hasan Rıza Soyak'ın Hatay günlerini anlattığı anılarından kısa bir bölümde sorunun Türkiye lehine çözümü için büyük çaba gösteren Atatürk'ün Hatay ile ilgili görüşleri şöyledir:

"Bu benim şahsi meselemdir. Durumu büyükelçiye daha başlangıçta açıkça ifade ettim. Dünyanın bu durumunda böyle bir meselenin Türkiye ile Fransa arasında silahlı bir anlaşmazlığa sürüklenmesi kesinlikle mümkün değildir. Fakat ben bunu da hesaba kattım ve kararımı vermiş bulunuyorum. Şayet ufukta bu yolda binde bir ihtimal belirirse Türkiye cumhurreisliğinden ve hatta Büyük Millet Meclisi üyeliğinden çekileceğim ve bir fert olarak bana katılacak birkaç arkadaşla beraber Hatay'a gireceğim. Oradakilerle el ele verip mücadeleye devam edeceğim."

Metinden hareketle Atatürk'ün kişilik özelliklerinden ikisini yazınız. (10 puan)

Bu metinde Atatürk'ün "kararlılığı, vatanseverliği, liderlik vasfı, fedakârlığı ve idealistliği" ön plana çıkmaktadır.

Metnin bağlamından hareketle yazılan Atatürk'ün kişilik özelliklerinin her birinin puan değeri 5'tir.

İkiden fazla kişilik özelliğinin yazılması durumunda, yazılan ilk iki yanıt puanla değerlendirilecektir.

Kararlılığı: "Kararımı vermiş bulunuyorum." ifadesi, onun ne kadar kesin ve kararlı bir tutum sergilediğini gösterir.

Vatanseverliği: "Bir fert olarak bana katılacak birkaç arkadaşla beraber Hatay'a gireceğim." sözü, onun vatani için her türlü mücadeleyi göze alabileceğini gösterir.

Liderlik: Atatürk, sadece bir devlet adamı olarak değil, gerektiğinde bireysel olarak da mücadele edeceğini vurgulamaktadır. Bu da onun güçlü bir lider olduğunu ve halkını her koşulda yönlendirebileceğini gösterir.

Fedakârlığı: Cumhurbaşkanlığı ve milletvekilliğinden bile vazgeçebileceğini söylemesi, onun ülke menfaatlerini kendi makam ve mevkiinden üstün gördüğünü gösterir.

İdealistliği: "Bu benim şahsi meselemdir." ifadesi, onun ideallerine ve ülküsüne ne kadar bağlı olduğunu gösterir.

İTA.8.7.2. Atatürk'ün Türk Milleti'ne bıraktığı eserlerinden örnekler verir.

7. Aşağıda Atatürk'ün eserlerinden bazılarının içeriklerine yer verilmiştir.

İçeriklerin altlarına eserlerin adlarını yazınız. (15 puan)

En büyük eseridir.

..... **Türkiye Cumhuriyeti**..... (5 puan)

İyi yöneticiliğin ve komutanlığın nasıl olması gerektiği üzerinde durduğu, söyleşi türünde yazılmış kitabıdır.

... **Zabit ve Kumandan ile Hasbihal**..... (5 puan)

1918 yılında Ali Fethi Bey'le çıkardığı, yayın hayatı elli gün süren gazetedir.

..... **Minber**..... (5 puan)

Bu örnek yazılı sınav soruları Millî Eğitim Bakanlığının 5. senaryosu dikkate alınarak hazırlanmıştır.